Č.j. S 33/01-867/01-OF V Brně dne 29.6.2001

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 33/01-OF, zahájeném dne 14.5.2001 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, a v souladu s § 12 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb., na návrh účastníka řízení, jímž je společnost Tetra Laval S.A., se sídlem 59, rue Desnouttes, F-750-15 Paris, Francie, ve správním řízení zastoupená na základě plné moci ze dne 20.4.2001 Mgr. Luďkem Vránou, advokátem Linklaters, v.o.s., Palác Myslbek, Na Příkopě 19, 117 19 Praha 1, ve věci udělení povolení ke spojení podniků Tetra Laval S.A., se sídlem 59, rue Desnouttes, F-750-15, Francie a Sidel, S.A., se sídlem Avenue de la Patrouille de France – Octeville sur Mer, F-769-30 Octeville sur Mer, Francie, ve smyslu § 8a zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění uvedených změn a doplňků, vydává jako orgán příslušný podle § 11 odst. 1 písm. a) téhož zákona toto

r o z h o d n u t í :

Spojení podniků, k němuž došlo tím, že na základě veřejné nabídky společnosti Tetra Laval S.A., se sídlem 59, rue Desnouttes, F-750-15, Paris, Francie na koupi všech akcií společnosti Sidel S.A., se sídlem Avenue de la Patrouille de France – Octeville sur Mer, F-769-30 Octeville sur Mer, Francie, vyhlášené dne 27.3.2001, získala společnost Tetra Laval přímou kontrolu nad společností Sidel, je ve smyslu § 2 odst. 3 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb., jednáním, k němuž došlo v cizině a jehož účinky se projevují na tuzemském trhu. Toto spojení podniků se podle § 8a odst. 2 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 465/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb.

p o v o l u j e.

O d ů v o d n ě n í :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) zahájil dne 14.5.2001 na návrh účastníka řízení, jímž je společnost Tetra Laval S.A., se sídlem 59, rue Desnouttes, F-750-15 Paris, Francie (dále jen „Tetra Laval“), zastoupená na základě plné moci ze dne 20.4.2001 Mgr. Luďkem Vránou, advokátem Linklaters, v.o.s., Palác Myslbek, Na Příkopě 19, 117 19 Praha 1, správní řízení ve věci udělení povolení ke spojení podniků Tetra Laval a Sidel S.A., se sídlem Avenue de la Patriouille de France – Octeville sur Mer, F-769-30 Octeville sur Mer, Francie (dále jen „Sidel“).

Ke spojení podniků došlo ve smyslu § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 130/2000 Sb. (dále jen „zákon“) na základě veřejné nabídky společnosti Tetra Laval na koupi všech akcií společnosti Sidel, vyhlášené dne 27.3.2001, v jejímž důsledku získala společnost Tetra Laval přímou kontrolu nad společností Sidel.

Podklady pro správní řízení:

- návrh na zahájení správního řízení
- doklad o zaplacení správního poplatku
- informace o spojovaných společnostech
- informace o konkurenčních společnostech
- kopie výpisů z obchodního rejstříku spojovaných společností
- plná moc k zastupování účastníka řízení
- informace o dodávkách spojovaných podniků na tuzemský trh a další podklady pro vymezení relevantního trhu
- rozbor postavení spojovaných subjektů na relevantním trhu
- výhody spojení
- názory konkurentů spojovaných společností na možné dopady spojení
- názory odběratelů spojovaných společností na možné dopady spojení

Charakteristika spojovaných subjektů

Tetra Laval S.A.

Tetra Laval S.A. je akciová společnost založená podle francouzského práva, která je dceřinou společností společnosti Tetra Laval B.V., jež patří ke skupině Tetra Laval.
Skupina Tetra Laval je složena z řady …… společností, jejichž akcie nejsou veřejně obchodovatelné, a které se specializují na výrobu a prodej zařízení a obalů pro průmysl tekutých potravin a na výrobu a prodej zařízení pro mlékárenský průmysl, mléčnou výrobu a živočišnou výrobu v zemědělství.
Skupina Tetra Laval se skládá z divizí Tetra Pak, Tetra Hoyer a DeLaval.

Tetra Pak

Dceřiné společnosti patřící ke skupině Tetra Pak prodávají po celém světě obalovou techniku, obalové materiály, a poskytují podpůrné služby pro výrobu, balení a distribuci tekutých potravin. Skupina Tetra Pak se v oboru obalových materiálů zaměřuje především na oblast kartonových obalových materiálů, zároveň však omezené míře podniká i v oboru plastových materiálů.

Tetra Pak Hoyer

Dceřiné společnosti patřící ke skupině Tetra Pak Hoyer dodávají zařízení a poskytují služby v oboru výroby a balení zmrzliny.

De Laval
Dceřiné společnosti tvořící skupinu DeLaval dodávají zařízení, systémy, podpůrná zařízení a krmiva pro živočišnou výrobu v zemědělství.

……
…….

Skupina Tetra Laval má v České republice následující dceřiné společnosti:

Tetra Pak – Grafobal, s.r.o., IČO 48535796, se sídlem Nová Cesta 17, Praha 4. Dle aktuálního výpisu z obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 19021, tvoří předmět podnikání této společnosti koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej a odkup pohledávek formou faktoringu. Fakticky se tato společnost zabývá nákupem a prodejem kartónových obalů a souvisejících technologií.Tato společnost se tedy zabývá nákupem a prodejem kartónových obalů a souvisejících technologií.

DeLaval s.r.o., IČO 25077791, se sídlem Průběžná 76, Praha 10. Dle aktuálního výpisu z obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 47733, tvoří předmět podnikání této společnosti koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej a zprostředkovatelská činnost v oblasti obchodu. Tato společnost se zabývá prodejem zařízení pro zemědělskou výrobu.

Sidel S.A.
Dle výpisu z obchodního rejstříku ze dne 13. dubna 2001 předmět podnikání společnosti Sidel zahrnuje veškeré činnosti týkající se přímo nebo nepřímo kovozpracujícího průmyslu, mechaniky elektrických a elektronických zařízení a výroby plastů.
Společnost Sidel ovládá skupinu společností, které se zabývají designem a výrobou plastových obalů, plnících strojů a podpůrných systémů. Skupina Sidel podniká v následujících oborech:

- strojní zařízení pro průmysl plastových obalů: SBM stroje (vyfukovací stroje na výrobu PET lahví)
- plnící stroje na aseptické plnění tekutých potravin do plastových obalů
- obaly pro kosmetické a farmaceutické výrobky
- sekundární a podpůrná zařízení k balení do plastových obalů

Základní součást podnikatelských aktivit skupiny Sidel tvoří design a výroba SBM strojů na výrobu PET lahví. Skupina Sidel se rovněž okrajově zabývá výrobou zařízení na plnění PET lahví a HDPE lahví. Dále skupina Sidel podniká v oboru výroby zařízení na plnění potravin do obalů, přepravních zařízení, zařízení na balení do fólií, zařízení na paletizaci, zařízení na balení kosmetických a farmaceutických výrobků, např. plnící stroje pro kosmetiku a farmaceutické výrobky, stroje na plnění do tub a stroje na plnění rtěnek.
……
……

Skupina Sidel nemá v České republice žádné dceřiné společnosti, zastoupení ani pobočky.

Podstata spojení

Před spojením vlastnil Tetra Laval 9,8 % akcií a nejméně 9,5 % hlasovacích práv společnosti Sidel. Spojení se uskutečnilo ve formě nabídky koupě všech zbývajících akcií společnosti Sidel, což bylo celkem 30 026 847 akcií, které představovaly 90,25 % celkového základního kapitálu této společnosti. Tato nabídka byla vyhlášena dne 27.3.2001 a zveřejněna 13.4.2001, účinnosti nabyla dne 17.4.2001 a trvala do 22.5.2001.

Na základě výše uvedené transakce se společnost Tetra Laval stala vlastníkem celkem 91,17 % akcií společnosti Sidel, zbývající akcie společnosti Sidel zůstaly v držení drobných akcionářů. Výsledkem této transakce je tedy převzetí přímé a výlučné kontroly společnosti Tetra Laval nad společností Sidel. Společnost Sidel zůstane však v rámci skupiny Tetra Laval samostatným subjektem, bude pokračovat v implementaci své stávající obchodní strategie a rovněž bude nadále podnikat a do vztahů se zákazníky vstupovat pod vlastní firmou.

Uvedená transakce byla schválena 26. dubna 2001 antimonopolním úřadem v USA.

Výrobkové trhy, na nichž působí strany spojení

Tetra Laval

Skupina Tetra Laval celosvětově podniká v následujících oborech:

- průmysl kartónových obalů
- uzávěry
- PET polotovary
- zařízení pro mléčnou výrobu
- zařízení pro výrobu a balení zmrzliny
- zařízení pro průmysl plastových obalů (SBM stroje – vyfukovací stroje na PET lahve)
- aseptické plnicí stroje na PET lahve
- zařízení pro výrobu nesycených nealkoholických nápojů

V České republice skupina Tera Laval podniká v následujících oborech:

Kartónové obaly

Skupina Tetra Laval vyrábí materiál na výrobu kartónových obalů, plnící stroje a sekundární, distribuční a související balící zařízení pro kartonové obaly.

Základním materiálem pro výrobu kartónového obalu je kartón, který je tvořen svařováním více vrstev dle konkrétního použití do velkých širokých kotoučů, které jsou posléze děleny na potřebnou šířku dle daného obvodu obalu na tzv. „flat“ karton. Tento „flat“ karton je pak distribuován zákazníkům, kteří vlastní plnící a balící stroj, na kterém je obal naplněn příslušnou tekutou potravinou a uzavřen. Tento způsob výroby kartónových obalů používaný společností Tetra Laval je patentově chráněný, ostatní výrobci proto k výrobě tohoto druhu obalů používají jiné technologické postupy.

V rámci skupiny kartónových obalů se rozlišují dva základní typy, a to obaly aseptické (Tetra Brik Aseptik) a neaseptické (Tetra Brik, Tetra Rex a Tetra Top). Tyto typy nejsou vzájemně zastupitelné, zejména s ohledem na následující skutečnosti:

- aseptický obal musí splňovat přísnější kritéria – nesmí propouštět světlo a teplo, musí zabraňovat přístupu organismů dovnitř obalu, musí zabraňovat případné reakci tekuté potraviny s obalem.
- aseptický obal je tvořen šesti vrstvami, z nichž jedna je hliníková (hliník působí jako absolutní bariéra proti vstupu světla, tepla, mikroorganismů apod.), obal neaseptický obsahuje pouze tři vrstvy

- distribuce a skladování tekutých potravin v neaseptických obalech vyžaduje daleko větší péči ze strany distribučních organizací i obchodů – potraviny v těchto obalech musejí být distribuovány a skladovány v chladících zařízeních, náklady jsou zde tedy vyšší než u potravin v aseptických obalech
- náklady na výrobu samotného obalu jsou u aseptických kartónových obalů cca o 50 – 90 % vyšší než u obalů neaseptických

Potraviny balené asepticky a neasepticky se pak od sebe kromě délky trvanlivosti a požadavků na distribuci liší i chuťovými vlastnostmi.

Skupina Sidel v oblasti výroby kartonových obalů nepůsobí.

PET polotovary

PET polotovary se používají k výrobě PET lahví. Výchozí surovinou pro výrobu PET lahví je polyesterová pryskyřice, ze které se potom pomocí vstřikovacího lisu vytváří tzv. PET polotovar. Hotový PET polotovar svým tvarem připomíná laboratorní zkumavku s plně formovaným závitem na hrdle. Konečný tvar PET lahve je ovlivněn rozměry a tvarem (šířkou, délkou, šířkou hrdla a délkou hrdla lahve) polotovaru. Odběrateli PET polotovarů jsou buď přímo výrobci nápojů, kteří si pak PET lahve vyrábějí sami na příslušných zařízeních, nebo specializovaní zpracovatelé, kteří zákazníkům na základě subdodavatelských smluv dodávají již hotové PET lahve. Nejvýznamnějšími dodavateli PET polotovarů na tuzemský trh jsou společnosti Schmallbach-Lubeca a Alpla.
Skupina Sidel na tomto trhu nepůsobí.

Zařízení pro výrobce mléka

Skupina Tetra Laval prostřednictvím své dceřiné společnosti DeLaval vyrábí a prodává dojící stroje a jiná zařízení pro výrobce mléka. Jejími zákazníky jsou výrobci mléka nejrůznější kapacity. Výrobní sortiment skupiny Tetra Laval v tomto oboru zahrnuje prodej dojících strojů, krmících strojů, zařízení pro pastvu dobytka (systémy pro stěhování, kontrolu a ustájení dobytka), jakož i další zařízení (chladící zařízení na mléko, systémy na odstraňování chlévské mrvy a jiná hygienická zařízení a zařízení pro zemědělskou výrobu).
Skupina Sidel na tomto trhu nepodniká.

Zařízení pro potravinářskou výrobu

Tetra Laval podniká rovněž v oboru prodeje, vývoje a projektování zařízení na výrobu mléčných výrobků, sýru, ovocných džusů, tekutých potravin a nesycených nápojů. Jedná se například o mlékárenské separátory používané k oddělení tuku z plnotučného mléka za použití centrifugy, míchací zařízení, tepelné výměníky používané pro pasterizaci a chlazení/ohřev mléka, ovocných džusů a jiných tekutých potravin, sterilizační zařízení (používané k prodloužení trvanlivosti výrobků), aseptické chladící nádrže.
Skupina Sidel na tomto trhu nepodniká.

Skupina Sidel

Skupina Sidel celosvětově podniká v následujících oborech:
- zařízení pro průmysl plastových obalů (SBM stroje)
- aseptické plnící stroje pro plnění výrobků balených v plastech
- neaseptické plnící stroje pro plnění výrobků balených v plastech
- obaly pro kosmetické a farmaceutické výrobky
- sekundární a distribuční zařízení pro obalovou techniku

V České republice skupina Sidel podniká v následujících oborech:

SBM stroje (vyfukovací stroje na PET lahve)

PET lahve se vyrábějí z PET polotovarů (viz výše) na speciálních vyfukovacích strojích (tzv. SBM – stretch blow molding – stroje). Polotovary jsou do stroje přiváděny ze zásobníků, vyrobené lahve jsou pak odváděny do sila a odtud jsou vzduchovými dopravníky přepraveny do plnící linky nebo k plnění do jiného provozu. Obvyklá kapacita SBM strojů je 900 – 8000 lahví za hodinu pro lahve o objemu 0,2 až 8 litrů. Vyfukovací SBM stroje od různých výrobců se vyznačují určitými specifiky, ale ve svém základu je možno je nahradit strojem od jiného výrobce. Vlastní vyfukovací zařízení jako takové není zaměnitelné s jiným zařízením.
Skupina Tetra Laval na tomto trhu v ČR nepůsobí.

Zařízení pro plnění PET lahví

Hotová PET láhev se po vyfouknutí naplní příslušnou tekutou potravinou. Pro plnění aseptických (trvanlivé ovocné džusy a mléčné výrobky, které vyžadují aseptické obaly z důvodu prodloužené trvanlivosti těchto výrobků) a neaseptických lahví (např. sycené nealkoholické nápoje, voda, chlazené mléčné výrobky a ovocné džusy bez prodloužené trvanlivosti) se používají různá zařízení. Většina plnících strojů na PET lahve jsou neaseptická zařízení, protože PET lahve se používají především pro sycené nealkoholické nápoje a vodu.
Skupina Tetra Laval na tomto trhu v České republice nepodniká.

Obaly na kosmetické a farmaceutické výrobky

Skupina Sidel podniká v oboru obalů na kosmetické a farmaceutické výrobky a rovněž dodává obaly na výrobky vyžadující podobný způsob balení (např. potraviny balené v tubách). Tyto podnikatelské aktivity zahrnují prodej (i) tub (z plastu a hliníku) různých rozměrů, (ii) speciální vstřikované obaly pro farmaceutický průmysl (např. se šroubovacími a odtrhovacími závěry), jakož i (iii) stroje na plnění tub a související zařízení na balení kosmetiky, make-up, parfémů a pro farmaceutický průmysl. Skupina Tetra Laval na tomto trhu v ČR nepodniká.

Sekundární a distribuční zařízení pro plastovou obalovou techniku

Skupina Sidel v tomto oboru podniká celosvětově, zejména dodává sekundární dopravní zařízení (dopravní pásy), distribuční obalová zařízení (různé stroje, které balí jednotlivé výrobky pro další distribuci), a související zařízení. Jedná se např. o následující zařízení: dopravní pásy (mechanické nebo pneumatické), které dopravují jednotlivé výrobky (např. lahve) mezi různými stupni balení na balící lince, stroje které připravují naplněné obaly na další dopravu (např. paletizační stroje, balící stroje skupinových balení do kartonů a folií, stroje na balení konzerv, slepovací stroje), jakož i kontrolní systémy, které jsou zapotřebí pro řízení takto sestavených výrobních linek. Skupina Sidel dodává výše uvedená zařízení zákazníkům v různých průmyslových odvětvích, zejména v průmyslovém odvětví tekutých potravin (obvykle balení do lahví a plechovek, např. voda, pivo, džusy, olej), v průmyslovém odvětví netekutých potravin (nejrůznější obaly jako např. sklenice a plechovky na krmivo pro domácí zvířata, marmelády apod.), v kosmetickém a farmaceutickém průmyslu (např. obaly na šampony) a v oboru vvýroby čistících prostředků (např. obaly na prací prášky). Skupina Tetra Laval na tomto trhu v České republice nepodniká.

Relevantní trh

Relevantním trhem je prostorový a časový střet nabídky a poptávky zboží, které je schopno uspokojit určitou, konkrétní potřebu spotřebitele (zákazníka).

Analýza relevantního trhu je založena na samostatném posouzení tří aspektů - výrobkového, geografického a časového.

Výrobkový trh zahrnuje všechny výrobky, které jsou spotřebitelem považovány za zaměnitelné nebo nahraditelné díky svým vlastnostem, cenám a zamýšlenému použití.

Geografický trh zahrnuje území, v němž dané podniky dodávají výrobky a kde podmínky soutěže jsou dostatečně homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky soutěže na těchto jiných územích jsou zjevně odlišné.

Časové vymezení trhu vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovanost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle.

Úřad se ve správním řízení podrobně zabýval pouze těmi výrobkovými trhy, na nichž tržní podíl alespoň některé ze stran spojení dosáhl či přesáhl 30 %.

Na základě výše uvedených skutečností byl relevantní trh pro účely posouzení spojení podniků vymezen z hlediska:

- **výrobkového:**

- **trh kartónových obalů**
- **trh vyfukovacích SBM strojů pro výrobu PET lahví**
- **trh zařízení pro plnění PET lahví**

- **geografického:**

Relevantní trh z hlediska geografického zahrnuje území, na kterém se realizuje vztah nabídky a poptávky po zboží za dostatečně homogenních podmínek, jimiž se odlišuje od ostatních území, na kterých nabídka a poptávka probíhá za podmínek zřetelně odlišných.

Z pohledu spotřebitele, který je v naprosté většině případů rozhodující, jde o vymezení, v jak širokém území se může spotřebitel pokoušet o nalezení alternativních zdrojů dodávek zboží vymezeného jako věcně relevantní trh. Spojované subjekty umisťují svou produkci do podstatně širšího prostoru než je území České republiky.

Z hlediska geografického je relevantním trhem celé území ČR, neboť podmínky jsou pro zákazníky na území České republiky homogenní.

- **časového:**

Vymezení trhu z hlediska časového vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovanost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle.

Dodávky výrobků spojovaných společností na věcně relevantní trhy jsou realizovány po celý kalendářní rok. Z uvedeného důvodu byl relevantní trh z hlediska časového vymezen jako trh trvalý. Pro posuzování spojení byl sledován poslední finanční rok, tedy rok 2000.

Úřad provedl toto vymezení na základě podkladů poskytnutých účastníkem řízení, vlastních zjištění a dalších získaných podkladů.

Postavení spojovaných subjektů na relevantních trzích

- **trh kartónových obalů**

Z celkového objemu kartónových obalů dodaných na tuzemský trh tvoří 88 % obaly aseptické. Tento podíl představuje 491 mil. litrů asepticky balených tekutých potravin z celkového množství 555 mil. litrů.

Podíl společnosti Tetra Laval na tuzemském trhu aseptických kartónových obalů přesahuje 30 %. Jejím nejvýznamnějším konkurentem v této oblasti je společnost Combiblok s méně než 30 %.

Na trhu neaseptických kartónových obalů má společnost Tetra Laval tržní podíl nižší než 30 %. Nejvýznamnějším soutěžitelem na tomto trhu je společnost Elopak s více než 30 %.

Vzhledem k tomu, že společnost Sidel na trhu kartonových obalů nepůsobí, nedojde v důsledku získání kontroly nad touto společností k navýšení současného tržního podílu společnosti Tetra Laval.

Nejvýznamnějšími tuzemskými odběrateli kartónových obalů společnosti Tetra Laval jsou společnosti ……..

- **trh vyfukovacích SBM strojů pro výrobu PET lahví**

Na tomto relevantním trhu působí ze spojovaných subjektů v České republice pouze společnost Sidel, jejíž tržní podíl zde přesahuje 30 %. Vzhledem k tomu, že společnost Tetra Laval na relevantním trhu SBM strojů v ČR nepůsobí, nedojde v důsledku daného spojení nedojde k navýšení stávajícího tržního podílu společnosti Sidel.

Společnost Tetra Laval dodává uvedená zařízení na trh EU, kde si však nevybudovala silné postavení a výroba a prodej těchto strojů netvoří klíčovou oblast jejích podnikatelských aktivit. Tržní podíl skupiny Tetra Laval je menší než 30 % v rámci prostoru EU a méně než 30 % v zemích východní Evropy.

Skupina Tetra Laval tedy na trhu SBM strojů v ČR nepodniká ani nedisponuje technologií, která by jí umožnila stát se na tomto trhu konkurenceschopnou. Tato společnost ani v budoucnu neplánuje dodávat tyto stroje na tuzemský trh a hodlá rozvíjet své podnikatelské aktivity pouze prostřednictvím společnosti Sidel.

Na tuzemském trhu SBM strojů (stejně jako na tomto trhu v EU a dalších zemích střední a východní Evropy) působí kromě společnosti Sidel velké množství dodavatelů, z nichž nejvýznamnějšími jsou společnosti …….

Společnost Tetra Laval se na tento trh rozhodla vstoupit raději prostřednictvím akvizice firmy Sidel, než cestou nákladných investic do dalšího vývoje zařízení, jejichž návratnost by vzhledem k silné konkurenci na tomto trhu byla nejistá.

- **trh zařízení pro plnění PET lahví**

Z spojovaných společností působí na tomto trhu pouze společnost Sidel, jejíž tržní podíl je zde přesahuje 30 %. Společnost Tetra Laval na tomto trhu nepůsobí, z toho důvodu nedojde v důsledku daného spojení k navýšení stávajícího tržního podílu společnosti Sidel.

Na trhu zařízení pro plnění PET lahví působí kromě Sidel řada společností, z nichž nejvýznamnějšími jsou společnosti ……, a dále řada menších společností zejména z Itálie.

Konečnými odběrateli plnících strojů na PET lahve jsou v ČR výrobci nealkoholických nápojů, minerálek, sirupů, mlékárny a pivovary.

Distribuční systém

Kartónové obaly jsou na tuzemský trh dodávány zejména z Maďarska, dále pak z Německa a Švýcarska, kde jsou vyráběny místními dceřinými společnostmi skupiny Tetra Laval. Distribuci těchto obalů do ČR zajišťuje společnost Tetra Pak – Grafobal s.r.o.

Skupina Sidel nemá v České republice žádné dceřiné společnosti. Její výrobky jsou do ČR dodávány prostřednictvím výhradního distributora, kterým je společnost Viktor Löbl, NOVAFERM, se sídlem Vosmíkových 32, 180 00 Praha 8.

Posouzení dopadů spojení na hospodářskou soutěž

Při posuzování dopadů daného spojení podniků se Úřad zabýval zejména strukturou spojením dotčených trhů, podílem spojujících se soutěžitelů na těchto trzích, jejich hospodářskou a finanční silou, právními a jinými překážkami vstupu dalších soutěžitelů na spojením dotčené trhy, možností volby dodavatelů nebo odběratelů spojujících se soutěžitelů, vývojem nabídky a poptávky na dotčených trzích, potřebami a zájmy spotřebitelů, jakož i výzkumem a vývojem, jehož výsledky vedou ku prospěchu spotřebitele, a dalšími skutečnostmi pro relevantní trh charakteristickými.

Dle § 8a odst. 2 zákona Úřad spojení povolí, jestliže soutěžitelé prokáží, že újma, která narušením soutěže může vzniknout, bude převážena hospodářskými výhodami, jež spojení přinese.

Úřad tedy v šetření zkoumal dopady tohoto spojení na hospodářskou soutěž, respektive újmu, která v důsledku tohoto spojení může vzniknout. Za újmu se považuje zejména snížení počtu vzájemně si konkurujících subjektů na trhu nebo založení či posílení dominantního postavení soutěžitele. Újma se projevuje negativním vývojem struktury daného trhu, jehož důsledkem je narušení funkcí hospodářské soutěže.

V případě spojení Tetra Laval a Sidel nedochází ke snížení počtu soutěžitelů, jelikož dané společnosti nepůsobí na stejných relevantních trzích.

Co se týká tržních podílů, na trhu kartónových obalů společnost Tetra Laval již před spojením zaujímala silné postavení s tržním podílem přesahujícím 30 %. Na trhu vyfukovacích SBM strojů stejně jako na trhu plnících strojů na PET lahve je situace obdobná - již před spojením zde společnost Sidel měla tržní podíl vyšší než 30 %.

Vzhledem k tomu, že na všech vymezených relevantních trzích působí vždy pouze jeden ze spojovaných subjektů, nedojde na žádném z těchto trhů k navýšení stávajících tržních podílů.

V souvislosti s tím je třeba uvést, že výrobci tekutých potravin jsou podnikatelské subjekty s velkou tržní silou a spojujícím se subjektům neumožňují i přes jejich vysoký tržní podíl jednat nezávisle na vůli ostatních soutěžitelů, zákazníků a konzumentů.

Úřad dále šetřil, zda spojení nevede nějakým způsobem k posílení dominantního postavení z důvodu určitých marketingových a jiných výhod vyplývajících z kooperačních dohod, které by omezily ostatní soutěžitele a vytvořily by růst bariér vstupu. Bylo zjištěno, že i po realizaci spojení zůstane společnost Sidel samostatným subjektem v rámci skupiny Tetra Laval, nadále bude podnikat pod vlastním jménem a rovněž pod ním vstupovat do vztahů se zákazníky. Spojované společnosti neuzavřely ani neplánují uzavřít jakékoliv kooperační dohody vztahující se k jejich působení na relevantních trzích.

Dále se Úřad v řízení zabýval existencí bariér pro vstup nových soutěžitelů na relevantní trhy. Takovými bariérami mohou být zejména celkové náklady spojené se vstupem na trh, náklady na propagaci výrobků, investice do výzkumu a vývoje, omezení daná právními a regulačními předpisy.

V případě daného spojení existují faktory omezující vstup nových subjektů zejména na relevantním trhu kartonových obalů. Jedná se o následující bariéry:

- patentované know-how společnosti Tetra Laval vztahující se k výrobě aseptických kartónových obalů a k následnému balení potravin do těchto obalů na balících a plnících zařízení, které je pro ostatní soutěžitele nedostupné,
- vysoký objem investic do výzkumu a vývoje nových typů obalů a zařízení pro jejich výrobu
- vysoký objem investic nutných pro výstavbu nových výrobních kapacit pro výrobu kartónových obalů a souvisejících zařízení

Za další faktor omezující případný vstup nového soutěžitele na trh kartónových obalů lze považovat ustanovení zákona č. 125/1997 Sb., o odpadech, v platném znění, který vymezuje povinnosti jednotlivých výrobců obalů. Výrobci a dovozci například nesmí uvádět na trh výrobky, jejichž nespotřebované části a obaly nebo odpady z nich nelze dále využít nebo zneškodnit způsobem, při kterém vliv na životní prostředí nepřesahuje míru stanovenou zvláštními předpisy. Dále jsou povinni informovat o způsobu využití nebo zneškodnění těchto obalů a rovněž zajistit, aby byl obalový odpad využíván a recyklován v rozsahu daném vyhláškou.

Dalším právním předpisem upravujícím povinnosti výrobců obalů je vyhláška MZd č. 38/2001, o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy, která stanovuje podmínky, které musí splňovat obaly určené pro styk s potravinami.

V souvislosti s posuzováním bariér pro vstup nových subjektů na tuzemský trh je třeba věnovat pozornost rovněž situaci na trzích v zahraničí, neboť i v případě, že určitý soutěžitel má vysoký tržní podíl na trhu ČR, nelze v budoucnu vyloučit možnost vstupu nového subjektu. V daném případě by jím mohla být zejména společnost, která v současnosti působí v daném oboru v zahraničí a disponuje veškerou technologií a know-how, které by byly potřebné pro zahájení podnikání na tuzemském trhu.

Trendy vývoje trhu

Kartónové obaly

Jedním z podstatných faktorů ovlivňujících celosvětový vývoj obalů a obalových materiálů je postupující globalizace, jejíž působení vede k vývoji nových typů obalových materiálů splňujících stále přísnější normy z hlediska možné kontaminace obsahu obalu, k pokroku ve výrobní technice, k novým poznatkům ohledně využití funkčnosti obalů a k ekologickým požadavkům na jejich recyklovatelnost.

……
…….

Vyfukovací a plnící stroje na PET lahve

Po velkém vzestupu dodávek vyfukovacích SBM strojů na PET lahve a plnících zařízení na PET lahve na tuzemský trh v první polovině 90. let jsou nyní tyto trhy saturovány vzhledem k tomu, že většina rozhodujících výrobců nealkoholických nápojů je již těmito stoji vybavena a přechod pivovarů k PET lahvím je zatím pomalejší. Dodávky SBM strojů a plnících strojů mají v posledních letech mírně rostoucí trend z důvodu rozšiřujících se oblastí

používání PET lahví. SBM stroje a plnící stroje pro PET lahve se doposud dodávaly hlavně výrobcům minerálních vod a sycených nealkoholických nápojů. Perspektivním trhem pro plnící stroje pro PET lahve je oblast zpracování ovocných šťáv a mléčných výrobků, kde se začíná projevovat trend přechodu od tradičního balení do kartonů směrem k používání PET obalů (mléko aj.) V oblasti balení alkoholických nápojů (např. piva) se většina výrobců shoduje na přechodu k distribuci v PET lahvích v průběhu 3 až 10 let. Na trhu piva baleného v plastu je patrný vzestupný trend, avšak předpokládaná použitelnost PET pivních lahví je omezena pro speciální příležitosti jako jsou koncerty, sportovní utkání a podobně. Impulsem pro vyšší využití PET lahví v pivovarech může být další technický vývoj v oblasti zlepšení bariérových vlastností PET lahví.

Výzkum a vývoj

Výzkum a vývoj v oblasti PET lahví, se kterým souvisí nabídka lepších technologických zařízení, je dalším předpokladem pro jejich využití v dalších hospodářských sektorech, kde svými materiálově-fyzikálními vlastnostmi umožňují i balení piva, džusů, či výrobků na bázi rajčat, ale také kosmetiky a detergentů. Tyto nové technologie zlepšující bariérové vlastnosti lahví spočívají v nanášení tenkých transparentních vrstev např.oxidu křemíku, termoplastických materiálů nebo amorfního uhlíku.

Nové technologie umožňují zvýšení doby skladovatelnosti, např. u systému Glaskin vyvinutého společností Tetra Laval se jednalo při testech lahví naplněných pivem či džusem o dobu od 4 do 12 měsíců. Lahve s vrstvou Glaskin jsou plně recyklovatelné a nanesená vrstva je odolná vůči mechanickému poškození. Nová plazmová technologie Actis vyvinutá společností Sidel má bariérové vlastnosti srovnatelné se skleněnými obaly. Tato technologie snížila propustnost kyslíku 30-násobně oproti tradiční jednovrstvé PET lahvi a 7-násobně zvýšila barieru CO^2.

Vynikající bariérové vlastnosti, konkurenceschopná cena a jednoduché průmyslové využití může být rozhodujícím faktorem pro přechod balení všech nápojů sycených oxidem uhličitým na PET lahve.

V souvislosti s posuzováním účinků spojení oslovil úřad nejvýznamnější konkurenty spojovaných podniků – společnosti …… - se žádostí o vyjádření, zda se předmětným spojením cítí ohroženi. Žádný z oslovených konkurentů takové obavy nevyjádřil.

Úřad oslovil také odběratele výrobků, jichž se spojení týká, jako např. společnosti …….. a další. Nikdo z nich nevyjádřil obavy z možných negativních důsledků daného spojení na soutěžní prostředí.

Judikatura EU

Úřad rozhoduje výhradně dle zákona o ochraně hospodářské soutěže, přihlíží však k platné judikatuře EU. Těchto judikátů úřad podpůrně využil pro vymezení relevantního trhu v daném případě.

Úřad přihlédl k závěrům a analýze týkající se zaměnitelnosti různých druhů obalů v rozhodnutí Evropské komise No. IV/M.081-VIAG/Continental Can ze dne 6.6.1991, ve kterém na základě cenové analýzy, charakteristiky materiálů, zvyklostí zákazníků, odlišností technologických zařízení pro plnění a balení tekutých potravin Komise vzájemnou zaměnitelnost různých druhů obalů vyloučila. V rozhodnutí No. IV/M.1109 Owens-Illinois/BTR Packaging Komise prokázala nezaměnitelnost jednotlivých materiálů

používaných pro výrobu obalů z hlediska použité technologie, vysokých nákladů při přechodu na jiný obalový materiál z důvodu změn a úprav technologické linky a zařízení pro plnění a balení tekutých potravin a jiných výše uvedených faktorů.

Právní rozbor

Podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona se za spojování podniků považuje též jednání, kdy jedna nebo víc osob, které již kontrolují jeden podnik, získají přímou nebo nepřímou kontrolu nad celkem nebo podstatnou částí jiného podniku získáním akcií, obchodních nebo členských podílů.

Na základě veřejné nabídky společnosti Tetra Laval na koupi všech akcií společnosti Sidel, které dosud nevlastnila, se společnost Tetra Laval stala vlastníkem celkem 91,17 % akcií společnosti Sidel, čímž nad touto společností získala přímou kontrolu. Tím tedy došlo ke spojení podniků ve smyslu § 8 odst. 2 písm. a) zákona.
Posuzované spojení je svým charakterem spojením konglomerátním, neboť společnosti Tetra Laval a Sidel si na tuzemském trhu navzájem nekonkurují. Na některých výrobkových relevantních trzích však tržní podíl spojovaných společností přesahuje 30 %, z toho důvodu dané spojení podléhá ve smyslu § 2 odst. 3 zákona řízení před Úřadem.

Hospodářské výhody spojení

Podle § 8a odst. 2 zákona úřad spojení povolí, jestliže zúčastnění soutěžitelé prokáží, že újma, která narušením soutěže může vzniknout, bude převážena hospodářskými výhodami, jež spojení přinese.

Skupina Tetra Laval tradičně zaměřovala své podnikatelské aktivity do oboru potravinářské výroby a výroby kartónových obalů pro tekuté potraviny, zatímco skupina Sidel se tradičně věnovala vývoji a výrobě plastové obalové techniky. Průmyslové odvětví obalů je charakteristické podstatným růstem a technickými inovacemi. Získáním společnosti Sidel bude skupina Tetra Laval moci lépe uspokojit rostoucí poptávku výrobců nápojů, obchodních řetězců i spotřebitelů po kvalitnějších, diferencovaných a ekologických výrobcích.

Cílem této transakce je zvýšit nabídku skupiny Tetra Laval v oboru plastových obalů. S ohledem na své zavedené ochranné známky, jakož i s ohledem na své dlouholeté technické zkušenosti a inovační možnosti v oboru plastových obalů a obalové techniky má Sidel vhodné postavení, které umožní skupině Tetra Laval další rozvoj v novém oboru..

Z předložených výhod posoudil úřad jako nejvýznamnější z hlediska podpory technického a ekonomického rozvoje a přínosu pro spotřebitele následující výhody:

1. <u>Technologické inovace, novinky a rozvoj v oboru obalových technologií</u>
   Cílem této transakce je mimo jiné podpořit a posílit technické inovace, znalosti a rozvoj v oblasti obalových technologií a průmyslu. Díky této transakci proniknou na trh České republiky mnohem rychleji novinky z oboru obalových technologií, které jsou rovněž šetrné k životnímu prostředí, což umožní výrobcům snadněji vyhovět požadavkům zákona o odpadech, zejména pak v oboru recyklace použitých obalů. Tyto nové technologie umožní omezit množství odpadu pocházejícího ze spotřebního zboží, efektivnější využití přírodních zdrojů, zejména neobnovitelných, a přinese nové, životnímu prostředí přátelské, technologie na trh do České republiky.

2. <u>Ochrana životního prostředí a spotřebitelů</u>

Díky této transakci proniknou na trh v České republice nové technologie šetrné k životnímu prostředí, a to zejména v oboru plastových obalů, kde použití recyklovatelných obalů umožní snížit množství odpadů každoročně produkovaných v ČR a mohou umožnit lepší využití neobnovitelných přírodních zdrojů a surovin. Propagace a podpora takovýchto technologií, na jejíž stranu se staví i obě strany této transakce, umožňuje vzdělávání a osvětu v řadách široké veřejnosti vedoucí k výběru výrobků, k jejichž balení byly použity životnímu prostředí přátelské technologie, což přispěje k ochraně životního prostředí.

3. Výhody pro spotřebitele
Všeobecné trendy a vývoj v oboru obalových technologií vedou k vývoji a použití lehčích, jednodušších a levnějších technologií, které nezatěžují životní prostředí. Dovoz takovýchto technologií do České republiky má za následek i snížení cen spotřebního zboží s ohledem na snížení cen obalů tohoto zboží, což je nepochybně pozitivním aspektem z pohledu spotřebitele.

Posouzením výhod ve vazbě k míře narušení hospodářské soutěže, projevující se na tuzemském trhu v důsledku spojení uskutečněného v zahraničí, dospěl úřad k závěru, že výhody, které spojení přinese, převáží újmu, která narušením hospodářské soutěže vznikne, a že uvedené účinky spojení na tuzemském trhu budou vyváženy výhodami, na nichž v delším časovém horizontu bude participovat i spotřebitel.

Úřad v souladu s § 11 odst. 1 písm. j) zákona zveřejnil v Obchodním věstníku č. 22/01 ze dne 30.5.2001 oznámení o podání návrhu na zahájení správního řízení ve věci udělení povolení ke spojení výše uvedených podniků s tím, že případné připomínky je možné zaslat úřadu do 8 dnů ode dne zveřejnění tohoto oznámení. K uveřejněnému oznámení neobdržel úřad ve stanovené lhůtě žádnou připomínku.

Ve smyslu § 12 odst. 6 zákona úřad umožnil, aby se zástupce účastníka řízení před vydáním rozhodnutí vyjádřil k předmětu řízení a k výsledkům šetření 27.6.2001**.** Zástupce účastníka této možnosti využil, přičemž po seznámení vyjádřil s obsahem spisu souhlas a označil jej za kompletní a zcela vyjadřující současný stav věci.

Na základě všech shora uvedených skutečností a po posouzení dopadů spojení na tuzemský trh úřad rozhodl, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru fúzí. Podání rozkladu má odkladný účinek.

JUDr. Luboš Rybák
pověřený řízením odboru fúzí

PM 18.7.2001

Rozhodnutí obdrží:

Mgr. Luděk Vrána
Linklaters, v.o.s.
Palác Myslbek
Na Příkopě 19
117 19 Praha 1